

రఘుపతి వరండాలో అడుగుపెట్టి, అక్కడి దృశ్యం చూసేసరికి ముఖం ఎర్రబడింది
 రాజూ! గట్టిగా అరిచాడు
 ఆ అరుపుకు భవనమంతా దద్దరిల్లి పోయింది కుర్చీలో కూర్చున్న రాజు రక్కస లేచి నిలబడ్డాడు అనుకోని ఈ భయంకరమైన అరుపుకు అక్కడే కూర్చున్న కొడుకులు, కూతురు అదిరి పడ్డారు
 రాజు చేతులు కట్టుకొని నిలబడ్డాడు అతను అయింట్లో శ్రైవరంగా పనిచేస్తున్నాడు
 రఘుపతి ముందుకు వచ్చి రాజు కెదురుగా నిలబడ్డాడు అతని ముఖం వైపు సూటిగా చూస్తున్నాడు ఆ చూపులను తట్టుకోలేని రాజు తలదించేశాడు
 ఏరా, ఈ యింట్లో అల్లుడివా నువ్వు? అడిగాడు రఘుపతి
 రాజు కంగారు పడిపోతూ అయ్యగారూ! తప్పి పోయింది ఇంకెప్పుడూ అలా కుర్చీలో కూర్చోను అన్నాడు
 అసలు నా పిల్లల ముందు, నా అయింట్లో కుర్చీలో కూర్చోడానికి నీ కెన్ని గుండెలా! అడిగాడు డాడీ! కూతురు పిలిచింది
 రఘుపతి వెను దిరిగాడు
 ఏమిటి? అడిగాడు
 మేమే అతనిని కూర్చోమన్నాము అంది దాంతో మరింత ఆవేశం ముంచుకు వచ్చింది రఘుపతికి

మీరు కూర్చోమన్నారా? అసలు మీకు బుద్ధి వుందా? మీరెవరు? కోటిశ్యరుని పిల్లలు మీకో ప్రత్యేకత వుంది మీరు దర్బాగా బ్రతకాలి మన స్వాయి కంటే ఎక్కువ వున్న వారితోనే మనం మాట్లాడాలి ఏదెవడు ఆఫ్ఫీసర్ల వైవరు వాడు వాడు నాడు మీ మద్య కుర్చీలో కూర్చుంటాడా! అంటే, వాడు మన స్థితికి వస్తున్నాడా, మనం వాడి స్థితికి దిగజారుతున్నామా! ఏమైనాగానీ, ఒక వేళ మీరు కూర్చోమని చెబితే కూర్చోడమేనా! అని రాజువైపు తిరిగి, రాజూ ఇంకోసారి ఇటువంటి దృశ్యం కళ్లబడితే ఏం చేస్తానో నాకే తెలియదు అనేసి వెళ్లిపోయాడు
 రాజు తలపైకెత్తాడు
 అతని కళ్లలో కన్నుళ్లు
 అవి చూసిన అక్కడున్న వారి హృదయాలు మూగ బోయాయి
 రాజూ, నాన్నది ఎదగని మనసు పాత కాలపు మనిషి మా వల్ల నువ్వు మాట పడవలసి వచ్చింది అంది రఘుపతి కూతురు పద్మ
 రాజు కళ్లు తుడుచుకుని లేదండమ్మగారు, అయ్యగారు చెప్పింది నిజమే నాచే తప్పు వస్తానమ్మగారు అనేసి వెళ్లిపోయాడు పద్మ స్వఘోషల అలాగే నిలబడిపోయింది
 మంచి మనసు గల మనిషికి విలువ పడిపోతూ పైపై అడంబరాలు ప్రదర్శిస్తూ పెద్ద మనిషిగా చలామణి అయ్యే మనిషికో విలువ పెరిగి పోతున్న

ఈ రోజుల్లో రాబోయే రోజుల్లో ఈ దేశమేమై పోతుందో?
 పద్మకి జవాబురాని ప్రశ్నలు ఉదయిస్తుండగా అన్నగార్లు పిలవడంతో వెళ్లిపోయింది
 * * * * *
 రోజులు వేగంగా గడచి పోతున్నాయి రఘుపతి అన్న పెంచుకుంటున్నాడు కొడుకులకి, కూతుళ్లకి పెళ్లిళ్లు చేసేశాడు సంఘంలో తనకంటూ ఒక ప్రత్యేకతను సంతరించుకొని, పెద్దమనిషిగా చలామణి అవుతున్నాడు
 రఘుపతి జీవితం వడ్డించిన విస్తారో అయితే, ఆ విస్తారంలో ఏ క్షణాన ఏ దుష్కళకు గురైనా గుమ్మరిస్తాయో చెప్పడం కష్టం అది తెలియదు కాబట్టి జీవితానికో బలీయమైన నిర్వచనముంది జీవితానికో విలువ వుంది దానికో అందముంది
 ఒక రోజు -
 రఘుపతి క్లబ్ క్లబ్ నుంచి వచ్చి వంట్లో స్థిమితం లేక మంచం మీద నడుం వాలాడు కాసేపు ఏదో తెలియని బాద పడ్డాడు చివరికి కాళ్లు చచ్చుబడిపోయాయి వెంటనే ఆసుపత్రికి తరలించారు ఉన్నవాడు తలచు కొంటే దేవుడే దిగివస్తాడు కాబట్టి, ఖరీదైన డాక్టర్లు ఖరీదైన మందులు ఎన్నో యెన్నోనే ఎండరోచ్చినా, ఏమి చేసినా రోగాన్ని తప్పించుకోలేని రఘుపతి అవిటి వాడే
 15-21 ఫిబ్రవరి, '85 ఆంధ్రసచిత్రవారపత్రిక 25

అయ్యోడు డాక్టర్లు అనువత్రిలోనే వుండమన్నారు
 చుట్టలు వస్తున్నారు
 స్నేహితులు వస్తున్నారు
 ఎందరో వస్తున్నారు పల్కరించి నానుభూతి
 కురిపించి మరింత దిగులు పెంచుతున్నారు
 కొడుకులు ఎప్పుడో వస్తున్నారు చూసి అక్కడ
 వుండలేక వెళ్లిపోతున్నారు
 కూతుళ్ళు వచ్చి కన్నీరు పెట్టుకుని తమ అస్తుల
 పంపకము విషయమై లోళ్ళంగా చెబుతున్నారు,
 భార్య వస్తుంది ఏవో చెబుతుంది
 'అబ్బా, వాసన' అని ముక్కు మూసు-
 కుంటుంది
 "ఎవర్రా అక్కడ" అని పిలుస్తుంది
 ఎవడో వస్తాడు
 'అబ్బ, ఈయన మల మూత్రాలు వెంట వెంటనే
 శుభ్రం చేయండయ్య! ఛస్తున్నాము అంటుంది.
 ఇంతలో రాజా వచ్చాడు
 'అమ్మగారూ! మన అయ్యగార్ని మనమే చూసు-
 కోవాలి మీరలా అయ్యగారి యెదుట అంటే ఆయన
 మనసు బాధ పడుతుంది' నెమ్మదిగా అన్నాడు
 రాజా వచ్చి రఘుపతి మూత్రం వినర్పించిన
 దొడ్ పీటు, పంచె మార్చివేసాడు
 అదీ రోజూ జరిగే తతంగం
 జీవితంలో కష్టమనే పథమెరుగని రఘుపతికి
 ఒంటరిగా ఎన్నోసార్లు ఏడుస్తున్నాడు
 ఎందుకంటే-
 తనవారి నుంచి ఎంతో నానుభూతి అశించాడు
 కానీ, కన్న తండ్రిపై నానుభూతి కురిపించే తీరిక
 కొడుకులకిలేదు ఇక్కడే వుండి భర్త మంచి చెడ్డలు
 చూసే ఓవిక భార్యకిలేదు
 రాజే వస్తాడు రాజే అన్ని చేస్తాడు బయటి
 విషయాలు చెబుతాడు పేవరు చదివి వినిపిస్తాడు
 రఘుపతిని అనువత్రి నుంచి దిక్కార్చి చేశారు
 ఇంటికి వచ్చాడు గడపదాటి అడుగువేస్తూ గొల్ల-
 మన్నాడు ఎన్నో భయంకరమైన ఆలోచనలు అతన్ని

అంతే తేడా!

వయసులో వున్న అడది
 వీర్యార్థాలు పోతే
 వృద్ధులు సైతం
 వువ్విళ్ళూరుతారు!
 వయసుడిగిన అడది
 విన్యాసాలు చేస్తే
 యువకులు సైతం
 సన్యాసుల్లో కలుస్తారు!

-కె. శివకుమార్

తోడు

భయపెడుతున్నాయి రాజా ముందుకు వంగి
 'అయ్యగారూ! మీరో బెంగ పడిపోతే అమ్మగారి
 సంగతెలాగో ఆలోచించారా అన్నాడు
 అంత బాధలోనూ రఘుపతికి నవ్వు వచ్చింది
 అయితే, ఆ నవ్వు వెనుక వున్న అంతరాధ్యాని అతని
 కెదురుగా వున్న కుటుంబ సభ్యు లెవరికి అర్థం
 గాలేదు ఒక్క రాజుకే అర్థమైంది అతని
 హృదయము ద్రవించి పోయింది ఇక నుంచి అయ్య-
 గారు పరాధీనమైన మనిషి పాపం ఏవని చేయాలన్న
 మరో మనిషి అవసరం తప్పనిసరి! అనుకొన్నాడు
 రెండ్రోజులు గడిచాయి
 రఘుపతి కాస్త తేరుకొన్నాడు
 బయటికి వెళ్ళాలని, నలుగురిలో తిరగాలని ఎన్నో
 కోరికలు తన పరిస్థితి గుర్తుకు వచ్చి నిరాశ
 కలుగుతోంది
 ఇంతలో అటు వైపుగా వచ్చిన భార్యను చూసి,

ఇదిగో, ఒంటరిగా బోరుగావుంది ఆ వీల్ చైర్లో
 కాసేపు తోటలో తిప్పుతావా అడిగాడు
 ఆమె బీరువా తెరిచి వేటికోసమో వెతుకుతూ,
 కాసేపాగండి అవతల మీనాకి వచ్చింది దానికి ఈ
 మధ్య కొన్న నెక్లెస్ చూపించలేదు అనేసిన, తన
 క్యావలసినది తీసుకొని గదిదాటి వెళ్ళ బోయింది
 ఇంతలో వీల్ చైర్ తీసుకొస్తున్న రాజును
 చూసింది అతను రావడం రఘుపతి చూసాడు
 'వస్తున్నావా రాజూ కాస్త అయ్యగారికి తోడుగా
 వుండు అసమానూ తిప్పమంటారు కాస్త
 ఓపిక వచ్చే వరకూ / కనిపెట్టుకొని
 వుండండి అని హుకుంజారి చేసి హడావుడిగా వెళ్ళి
 పోయింది
 రాజు వచ్చాడు
 అయ్యగారూ! అని పిలిచాడు
 రఘుపతి పలకలేదు అయితే, రాజునే కన్నార్చు-
 కుండా చూస్తున్నాడు చేతులు రెండూ జోడించి
 చూస్తున్నాడు
 రాజు ఆశ్చర్యపోతున్నాడు
 'అయ్యగారూ! నెమ్మదిగా బాధగా పిలిచాడు
 రఘుపతికి దుఃఖం పెల్లుబికి వచ్చింది, గొల్ల-
 మన్నాడు
 ఒరే, రాజూ! నువ్వు దేవుడివిరా గతంలో నిన్ను
 ఎన్నోసార్లు, యెన్నో విధాలుగా అవమానించాను
 మా హోదాకు భంగం కలిగిస్తున్నావని తిట్టాను సీతో
 చనువుగా మాట్లాడ వద్దని పిల్లలకి చెప్పాను కానీ
 రాజూ, నువ్వే నాకు తోడుగా వుంటావని- నువ్వే నా
 వాలిట దేవుడివి అవుతావని అనుకోలేదురా రాజూ
 నన్ను క్షమించవు నాకు తోడుగా వుండవు ఒరే,
 నువ్వు లేకపోతే ఈ మనుష్యుల మధ్య బ్రతకలేనురా!
 అంటూ గొల్లమన్నాడు మళ్ళీ
 రాజు నిర్మాంత పోయాడు
 'అయ్యగారూ! మీకేమి ఫర్వాలేదు' అంటూ
 రఘుపతి కన్నీటిని తుడిచాడు రఘుపతి అతని వంకే
 చూడనాగాడు

